

GRIMBERT, DE DAS.

IK ben nog altijd jaloersch op dien correspondent van „De Levende Natuur” die in de buurt van Lichtenvoorde op klaarlichten dag op den openbaren weg een das tegenkwam, die daar joelend en grommend langs het pad slierde. Zelf heb ik het nooit verder kunnen brengen dan de dassen in Artis en een grijs schimmetje tusschen de gageelstruiken langs het Koningsven aan den voet van Jansberg en Reichswald. En dan heb ik ook wel doode dassen gezien, oude en jonge, maar daar gaat het nu niet om.

Er wonen nog heel wat dassenfamilies in ons land, de meeste wel in Limburg, maar toch ook nog wel ettelijke in Gelderland en Overijsel. De merkwaardigste dassenvestiging

is wel die van 's Heerenberg in het Slotpark. Dat park is eigenlijk een heel mooi gemengd bosch, doorsneden door rechte, elkander rechthoekig snijdende lanen. Eik, beuk, spar, grove den, larix groeien er door elkander met ondergroei van meidoorn, sleedoorn, vogelkers, wilde roos, bramen en op den grond anemonen, klaverzuring, primula, grootbloemmuur, viooltjes, kortom, alles, wat er in een echt mooi bosch verwacht kan worden. Er is vrije wandeling, en daarvan wordt een druk en dankbaar gebruik gemaakt. Welnu, midden in dat park, geen twintig meter van een kruispunt van druk begane paden af hebben de dassen hun huis met vele vertrekken. Midden in het braamstruweel zie je de uitgegraven zandmassa's en half vergaan nestmateriaal. Eén enkel dassengezin heeft minstens drie van die groote gaten, en die worden van tijd tot tijd verplaatst en vernieuwd zoodat een dassenvestiging een groote beroering in den grond teweeg brengt en alleen een waarachtig vriend van de Nederlandsche dierenwereld kan zoo'n vestiging in zijn park dulden of beter nog, kan er blij mee zijn, die te bezitten.

Ik heb op stille morgenuren geprobeerd of er iets van die 's Heerenbergsche dassen te zien zou komen maar dat wil in een kort tijdsbestek niet lukken en ik heb mij tevreden moeten stellen met een mooien nog al gaven schedel, die even buiten de vestiging onder de dorre bladeren lag.

Den volgenden dag wandelden wij aan den Veluwezoom en daar zagen we tusschen verdorde stengels van adelaarsvaren van het vorig jaar weer van die groote gaten en onregelmatige zandhoopen, veel forscher dan konijnenwerk. Eventjes kijken en jawel in een der ingangen vonden wij een duidelijk, versch dassenspoor. Het is gemakkelijk te herkennen aan de scherpe, duidelijke indrukken van de vijf klauwen der voorpooten en aan de breede zoolen, zoowel van voorpoot als van achterpoot. Maar vooral die vingerklauwen doen het hem.

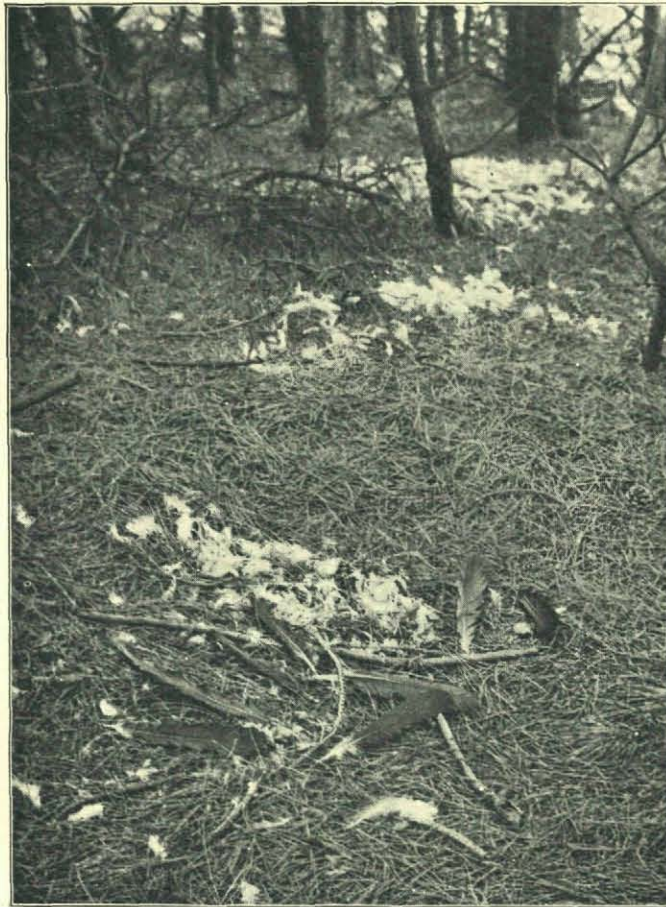
Het spoor van den das.
Boven: voorpoot; onder: achterpoot.

Op dezen lentedag waren de gaten gemakkelijk te zien. Maar wanneer de nieuwe veeren van de adelaarsvaren zijn opgeschoten en braam en rozen nieuwe loten hebben gekregen, dan ligt het dassendorp geheel verborgen en geen der honderden wandelaars die ook er passeeren heeft er erg in, dat Grimbert daar woont.

Iedereen weet dat de das een alleseter is. en o.a. een liefhebber van knollen, bollen en wortelstokken. Hij eet inderdaad de bollen van daslook en ook die van wilde hyacintjes; wortels van pastinaak en fluitekruid zijn ook van zijn gading, evenals boschbessen en bramen. Naast dit vegetarisch dieet komen dan nog de insecten en wormen, en boven alles de konijntjes, liefst de heel jonge. Hij is dus wel een echte boschklant en volkomen op zijn plaats in een echt rijk veelzijdig natuurlijk bosch, mag daar eigenlijk niet ontbreken. Misschien dat hij daar nog eens de bescherming van de wet zal genieten. JAC. P. TH.

HAVIK IN DE DUINEN.

IN een duinbos in Zuid-Holland heeft in Maart 1930 en misschien nog langer een volwassen havik (*Accipiter gentilis gallinarum* Br.) verblijf gehouden. Door een toeval werd hij ontdekt. Dat kwam zo. We hadden pas een uitvoerige publikatie van Uttendörfer over het voedsel van de Duitse roofvogels en uilen gelezen en hierin werd o.a. verteld, dat het dikwels mogelijk is, aan de wijze waarop een prooi bewerkt is, de identiteit

Verenkrans van een bonte kraai. De havik is tweemaal met zijn prooi van de brandgang naar binnen geschoven.
Maart 1930. Foto N. TINBERGEN.

van een roofvogel vast te stellen. Zo gaf hij ook karakteristieken voor sperwer, havik en slechtvalk.

Nu vonden we in een dicht, niet zo oud dennenbos („Stangenholtz”) — Dr. Thijsse zou zeggen een woestijn met dennetjes — grote verenkransen aan de rand van de brandgangen. In verreweg de meeste gevallen waren het bonte kraaien geweest, die daar in de buurt regelmatig komen slapen.